

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221584
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8117221584.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filákovského v spore žalobcov: 1./ V. X., K.. XX. K. XXXX, O. Š. P. XX, XXX XX Š. P., G. H.. P. X., P. X, XXX XX S., 2./ I. X., K.. X. K. XXXX, O. XXX XX Š. P. XX, XXX XX Š. P., G. H.. Q. X., P. X, XXX XX S., proti žalovaným: 1./ U. U.Á., K.. XX. K. XXXX, O. Š. P. XX, XXX XX Š. P., X./ Q. U., K.. X. X. XXXX, O. Š. P. XX, XXX XX Š. P., právne zastúpených Ing. Mgr. Jánom Folvarským, advokátom so sídlom Československej armády 17, 040 01 Košice, IČO:50064100 v spore o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19. februára 2020 č. k. 7C/34/2017-316 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. februára 2020 č.k. 7C/34/2017-325 a s opravným uznesením zo dňa 3. marca 2020 č.k. 7C/34/2017-327 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovia v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že:

„ I. Súd určuje, že pozemok novovytvorený Geometrickým plánom zhotoviteľa H.. X. O. číslo XX/XXXX, úradne overený Okresným úradom W., katastrálnym odborom dňa 11. 11. 2019 číslo D X - XXX/XXXX, ktorý je označený ako parcela D. číslo XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², nachádzajúci sa v katastrálnom území B. P., obec B. P., okres W. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2. rade v podiele 1/1.

Geometrický plán zhotoviteľa H.. X. O. číslo XX/XXXX zo dňa 14. 10. 2019 sa stáva súčasťou rozsudku. II. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Znalec H.. X. O. má nárok na odmenu za Geometrický plán číslo XX/XXXX, úradne overený Okresným úradom W., katastrálny odbor dňa 11. 11. 2019 pod číslom G1 - XXX/XXXX v rozsahu 100% .“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 123, § 124, § 126 odsek 1, odsek 2, § 132 odsek 1, odsek 2, § 134 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia žalobou doručenou súdu dňa 28.9.2017 žiadali, aby súd určil priebeh hranice medzi pozemkami a to parcelami registra CKN číslo

XXX a XXX, katastrálne územie B. P. podľa Geometricko polohopisného plánu číslo XXX - XX - XXX - XXX - XX zo dňa 25. 10. 1961 a to tak, ako ho zrekonštruoval znalec z oboru geodézie a kartografie H.. U. I. vo svojom Znaleckom posudku číslo XX/XXXX zo dňa 15. decembra 2013.

4. Žalobu vo veci samej odôvodnili tým, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísaných na Liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie B. P., parcely číslo XXX o výmere XXX m² a stavby súpisné číslo XX. Žalovaní v 1. a 2. rade sú vedení ako podieloví spoluvlastníci parcely číslo XXX a stavby súpisné číslo XX, katastrálne územie B. P.. Spornou medzi sporovými stranami je priebeh hranice pozemkov medzi parcelami číslo XXX a XXX. Tejto žalobe predchádzalo administratívne konanie o oprave chyby na správe katastra, ktorého výsledkom bolo vyznačenie hranice za spornú, rovnako bola podaná žaloba o určenie priebehu hranice pozemkov žalovanými na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/60/2012, v ktorom konaní žaloba žalovaných bola v celom rozsahu zamietnutá. Pri tvorbe základnej mapy veľkej mierky v rokoch 1990 až 1992 došlo k chybe, v dôsledku ktorej bolo zakreslenie hranice katastrálnej mapy J. X - X/XX, medzi parcelou CKN č. XXX, katastrálne územie B. P. v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov a parcelou CKN č. XXX, katastrálne územie B. P. v podielovom spoluvlastníctve žalovaných, posunuté bez právneho dôvodu výrazne v neprospech žalobcov, a teda vznikol nesúlad medzi ustálenou pevnou stabilizovanou a porovnateľnou hranicou v prírode, ktorá bola rešpektovaná užívateľmi nehnuteľností od šesťdesiatych rokov minulého storočia a stavom zaznačeným v katastrálnej mape J. X - X/XX.

5. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobnému návrhu žalobcov je v celom rozsahu dôvodné vyhovieť. Súd vychádzal pri svojom rozhodovaní zo Znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca H.. X. O. číslo XX/XXXX, ale rovnako aj z predloženého dôkazu v pôvodnom konaní, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/60/2012, v ktorom bol vypracovaný Znalecký posudok H.. U. I. číslo XX/XXXX. Z obsahu obidvoch znaleckých posudkov vyplýva, že predmetná hranica medzi parcelami CKN č. XXX a XXX je vykreslená iba formálne ako nezreteľná, čo v spornom území neumožňuje riadne užívanie dotknutých nehnuteľností. Je možné skonštatovať, že súčasný zákres hranice medzi spornými parcelami je v rozpore so skutkovým stavom v teréne a s pôvodnými mapovými podkladmi, ktoré majú právne výpovednú hodnotu, a ktoré k žalobe doložili žalobcovia. Chybný zákres vlastníckej hranice v spodnej časti pozemkov podľa výsledkov miestneho vyšetrovania a merania mal prechádzať medzi lomovými bodmi číslo XXX, XXX, XXX. Lomový bod číslo XXX nie je bod na vlastníckej hranici, ale je to roh rodinného domu. Chybný zákres hranice medzi lomovými bodmi číslo XXX, XXX, XXX a XXX bol spôsobený v kancelárii v etape prepisu kresby, ktoré vo väčšine prípadov vykonávali iba kancelárskej činnosti. Znalec H.. X. O. zistil pochybenie v teréne na lomovom bode číslo XXX, čo spôsobilo chybný výpočet polohy rohov rodinného domu so súpisným číslom XX, a to práve pri bodoch číslo XXX, XXX, XXX, XXX, XXX. Rekonštrukciou priamo meraných dát a ich porovnaním so skutkovým stavom v teréne znalec zistil, že lomový bod číslo XXX má chybné vypočítané súradnice. Pochybenie bolo spôsobené pri kancelárskom spracovaní meraných údajov.

6. Súd prvej inštancie vychádzal aj zo znaleckého posudku H.. U. I., v ktorom znalec z opatrnosti vypracoval celkovo dve alternatívy možnosti určenia polohy hranice, ktoré sú bližšie popísané v znaleckom posudku. S prihliadnutím na krajne dovolené odchyľky u obidvoch znalcov možno povedať, že ide o identické riešenie, pretože znalec vychádzal rovnako z Geometrického plánu z roku 1961, ktorý mal svoje limity presností v rámci vtedajších technických možností merania a zobrazovania. H.. O. vypracoval Geometrický plán číslo XX/XXXX, na základe ktorého rozdelil parcelu XXX o výmere XXX m² na dve parcely registra CKN č. XXX/X o výmere XXX m² zastavaná plocha a nádvorie vlastnícky patriaca žalovaným v 1 a 2.rade a parcelu číslo XXX/X o výmere XX m² zastavaná plocha a nádvorie, ktorú určil vlastnícky do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2.rade. Vymedzenie tejto parcely je zobrazené v Geometrickom pláne číslo XX/XXXX. K spornej parcele číslo XXX/X zaznačil priestor medzi domami súpisné číslo XX a súpisné číslo XX, resp. medzi parcelami č. XXX a XXX. Zo Znaleckého posudku znalca H.. X. O., ako aj z vyhotoveného geometrického plánu vyplýva posunutie hranice v neprospech žalobcov.

7. Podľa názoru súdu prvej inštancie vznikol nesúlad medzi ustálenou pevne stabilizovanou a poznateľnou hranicou v prírode a stavom zaznačeným v katastrálnej mape. Žalobcovia sa pokúsili tento stav ešte v roku 2006 opraviť, keď požiadali správu Katastra W. o opravu chyby a označenie hranice v katastrálnej mape tak, ako to bolo ustálené počas rokov medzi stranami sporu, ako aj ich právnymi predchodcami. V správnom konaní na Správe Katastra W. a neskôr aj na Správe Katastra v V., bolo

podľa predložených rozhodnutí, ktoré žalobcovia predložili k žalobnému návrhu jasne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že hranica medzi parcelami CKN číslo XXX a XXX bola v katastrálnej mape J. X-X/XX vyznačená nesprávne a výrazne v neprospech žalobcov. Bol tak potvrdený nesúlad medzi zákresom priebehu hraníc v katastrálnej mape a stavom zameraným pri tvorbe základnej mapy veľkej mierky tak, ako to konšatovali aj znalci H.. U. I. a H.. X. O..

8. Podľa názoru súdu prvej inštancie vyšetrovací náčrt číslo XXX, XXX (číslo listu 17 súdneho spisu), znázorňuje vyšetrený a odsúhlasený stav v teréne o priebehu hranice za účasti majiteľov prešetrovaných pozemkov a zástupcu vtedajšieho národnej výboru obce, ako aj pracovníka geodézie. Tento stav bol odsúhlasený právnymi predchodcami žalovaných a bol v tom čase výsledkom vzájomnej susedskej dohody o tom, že existujúce oplotenie v teréne je hranica ich pozemkov. Predmetné oplotenie bolo zamerané a zakreslené v Znaleckom posudku H.. U. I.. Fotodokumentácia oplotenia tiež preukazuje, že vzdialenosť oplotenia od domu XX je vo vzdialenosti 0,1 metrov. Aj zo snímky pozemkovej knihy zo dňa 17.5.1979, je podľa názoru súdu evidentné, že hranica medzi parcelami N číslo XXX/X (CKN číslo XXX vo vlastníctve žalovaných) a EN číslo XXX/X (D. číslo XXX vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcov), leží v bezprostrednej blízkosti rodinného domu žalovaných súpisné číslo XX a vo výrazne väčšej vzdialenosti od rodinného domu žalobcov súpisné číslo XX. Zo snímky je zrejмый líniový priebeh hranice. Snímka z pozemkovej mapy má podľa názoru súdu veľkú vypovedaciu hodnotu o priebehu hranice, pre objektívne posúdenie stavu veci z obdobia pred tvorbou základnej mapy veľkej mierky v roku 1990. Pôvodné oplotenie hranice medzi parcelami D. číslo XXX a D. XXX a tiež medzi parcelami číslo XXX a D. číslo XXX kat. úz. B. P., bolo postavené podľa pôvodného Geometrického plánu číslo XXX-XX-XXX-XXX-XX z roku 1961 a následnej pozemkovej mapy 70 rokov právnymi predchodcami žalobcov za účasti právnych predchodcov žalovaných a bolo podľa názoru súdu výsledkom vzájomnej susedskej dohody o tom, kde je hranica ich pozemkov. Podľa názoru súdu sa jednalo o oplotenie z oceľového pletiva na oceľových stĺpkoch s betónovou podmurovkou, ktorého presný priebeh je vyznačený v predloženom vyšetrovacom náčrte číslo XXX, XXX a meračskom náčrte číslo XXX, XXX a je zároveň zdokumentované na predloženej fotodokumentácii, ktorú žalobcovia v tomto spore predložili. Tak, ako to súd konšatoval vo svojom rozsudku pod sp.zn. 13C/60/2012 v predchádzajúcom konaní, táto hranica bola ustanovená v teréne, bola rešpektovaná a udržiavaná právnymi predchodcami sporových strán v nezmenenom stave. Priestor medzi domami tvoriaci v zadnej časti okrasné kríky a trávnatú plochu zo zhodného vyjadrenia svedkov užívali roky žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia.

9. Z dôkazov predložených súdu žalobcami vyplýva, že potom, čo katastrálny úrad vyhlásil hranicu medzi pozemkami za spornú, žalovaní zničili pôvodné oplotenie. Znalec H.. I., ktorý vyhotovoval znalecký posudok pre účely súdneho sporu 13C/60/2012 mal ešte k dispozícii pre rekonštrukciu priebehu oplotenia jeho pôvodný základový múrik a skrátené stĺpiky oplotenia, ktoré zameral a sú zdokumentované a zakreslené v znaleckom posudku. Žalovaní v septembri 2017 tieto pozostatky odstránili, na mieste ostal už iba živý plot žalobcov, o ktorom sa podľa zhodného vyjadrenia svedkov starajú iba žalobcovia. Zhodným vyhlásením svedkov navrhnutých žalobcami, ako aj svedkami navrhnutými žalovanými pre súd vyplynulo, že do dnešného dňa užívajú pozemky tak, ako boli v teréne vyznačené oplotením obidve sporové strany.

10. Z výpovede svedkov vyplynulo, že žalobcovia v priestore medzi domami, ktorý vykazuje spornú plochu, majú vybudovanú kanalizáciu odpadových vôd, ktorá viedla do žumpy a neskôr bola odvedená do obecnej kanalizácie. Táto kanalizácia bola neoddeliteľnou súčasťou stavebného povolenia a bola riadne skolaudovaná, čo vyplýva z predložených zápisníc zo dňa 19.5.1973 a rozhodnutia výstavby XXXX/XX zo dňa 8.7.1969. Z výpovede svedkov zároveň vyplynulo, že v spodnej časti spornej plochy medzi domami sa nachádza aj odvodnenie dažďovej vody zo strechy rodinného domu žalobcov, ktoré sa v celej svojej dĺžke nachádza na pozemku žalobcov. Tak znalec H.. U. I. v pôvodnom konaní sp. zn. 13C/60/2012, ako aj H.. O. jednoznačne skonšatovali, že zakreslenie hranice v katastrálnej mape je chybné, ako aj to, že priebeh hranice v katastrálnej mape je v rozpore s hranicou podľa ustálenej držby, ako aj s priebehom hranice podľa Geometrického plánu číslo XXX-XXXXX-XXX-XX. V pôvodnom konaní na Okresnom súde Prešov 13C/60/2012 žalovaní opakovane potvrdili, že uznávajú Geometrický plán číslo XXX-XX-XXX-XXX-XX o čom svedčí zápisnica o pojednávaní zo dňa 18.3.2013, ktorú žalobcovia súdu predložili.

11. Oprávnenú držbu neoplotenej časti sporného pozemku žalobcami podľa názoru súdu potvrdzuje aj tá skutočnosť, že žalobcovia majú v tejto časti pozemku riadnu kanalizáciu odpadových vôd, ktorá viedla do žumpy a neskôr bola odvedená do obecnej kanalizácie. Táto kanalizácia bola neoddeliteľnou

súčasťou stavebného povolenia a bola riadne skolaudovaná k čomu by nedošlo, ak by sa nachádzala na stavebnom pozemku patriacom žalovaným. Predmetnú kanalizáciu žalobcovia už niekoľkokrát bez akýchkoľvek problémov vymieňali, realizovali jej údržbu, teda nakladali s daným pozemkom ako s vlastným, čím sa opätovne potvrdzuje ich oprávnená držba.

12. Žalobcovia majú naliehavý právny záujem na podaní predmetnej žaloby v súlade s § 137 písm. c/ C.s.p.. Je nevyhnutné, aby o konečnom definitívnom priebehu hranice pozemkov rozhodol súd a odstránil tak pre nich stav právnej neistoty. Na podanie uvedenej žaloby súd upozornil žalobcov aj v pôvodnom konaní vedenom pod sp.zn. 13C/60/2012, v ktorom bolo vykonané dokazovanie, že došlo k zásahu do vlastníckeho práva žalobcov a žaloba žalovaných tak bola zamietnutá práve z dôvodu, že skutkové zistenia preukazujú zásah do vlastníckeho práva žalobcov, ktorí podľa názoru súdu tak mali jediní danú aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva.

13. Súd prvej inštancie tak považoval z vykonaného dokazovania za dôvodné žalobe žalobcov vyhovieť a určil, že sporná plocha, resp. novovytvorená parcela je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a 2.rade. Podľa názoru súdu tak dôjde k zosúladieniu skutkového stavu so stavom právnym. Keďže sa v tomto prípade jedná o určovací žalobu a všeobecný súd má rozhodnúť o vlastníckom práve k spornému pozemku, súd určil, že ten patrí do BSM žalobcov v 1. a 2.rade. Táto sporná časť bola zahradená a je podľa názoru súdu využívaná žalobcami. Aj samotní vypočúti svedkovia navrhnutí žalovanými B. Q., X. S. a H. Q. potvrdili, že túto spornú časť kosenie trávy, ako aj okrasné kríky užívali a starali sa X., resp. ich právni predchodcovia.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade včas. Odvolanie právne odôvodnili ust. § 365 odsek 1 písm. f) C.s.p., súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 odsek 1 písm. h) C.s.p., rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Namietali rozhodnutie súdu prvej inštancie ako nesprávne a nezákonné. Dôvodili, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno. V konaní nebol zo strany žalobcov produkovaný jediný procesne spôsobilý dôkaz, ktorý by spochybnil súčasnú právnu hranicu zakreslenú v katastrálnej mape ako celok. Odôvodnenie žaloby považujú za jednostranné a účelové, pričom obsahuje množstvo subjektívnych názorov, rôznych dedukcií, či konštrukcií žalobcov ako by sa mala celá situácia vyriešiť, resp. ako je to podľa ich názoru správne. Vzhľadom na to, že súd v rámci súdneho konania je ex offio povinný pri svojom rozhodovaní vychádzať výlučne z preukázaných faktov získaných zo zákonných dôkazov, považujeme uvedené tvrdenia za neprípustné.

16. Podľa názoru žalovaných, súd nemal dostatok poznatkov, resp. predstavu o priebehu spornej hranice priamo v teréne a preto nepostupoval správne, keď nevykonal obhliadku miesta v teréne aj napriek opakovaným návrhom zo strany žalovaných. Ohliadkou miesta by súd nadobudol nespochybniteľný poznatok ohľadom bodu XXX na spornej hranici. Jedná sa o odskok na betónovom oplatení pred domami, ktorý sa tam nachádza minimálne 35 rokov a jednoznačne preukazuje začiatok spornej hranice medzi parcelami.

17. Predmetom dokazovania malo byť výlučne vykonanie šetrenia (znaleckým dokazovaním) správnosti súčasného zákresu priebehu spornej hranice v katastri nehnuteľností pri tvorbe ZMVM v r. 1992, teda nebol právny dôvod porovnávať súčasný zákres hranice so súčasným skutkovým stavom v teréne (ktorý mohol byť od r. 1992 účelovo zmenený) ani s pôvodnými mapovými podkladmi t. j. Geometrickým plánom z r. 1961 (ktorý je neaktuálny, nepresný a zo zákona neplatný). Žalovaní navrhli vyhotoviť znalecký posudok H.. X. O. č.XX/XXXX, kde navrhli, aby znalec zodpovedal na nimi položené otázky č. X - 5. K. v prípade preukázania nesprávnosti jednotlivých lomových bodov (pri tvorbe ZMVM), ktorými prebieha súčasná sporná hranica, bolo na mieste zo strany súdu vykonanie opravy prostredníctvom nového geometrického plánu. Zadanie vyhotovenia Geometrického plánu H.. X. O. č. XX/XXXX je nesprávny postup súdu, ktorý vedie k zmätočnému a nevykonateľnému rozsudku, ktorý neodstraňuje právnu neistotu medzi stranami sporu. Znalecký posudok H.. X. O. č. XX/XXXX zo dňa 28.8.2019 nerieši vzniknutú situáciu ohľadom priebehu spornej hranice medzi parcelami XXX a XXX kat. úz. Š. P. v súlade so zásadami spravodlivosti, ani v súlade so zákonom. Nie je spôsobilý objektívne ustáliť priebeh spornej

hranice medzi pozemkami. Geometrický plán z r. 1961 nezodpovedá súčasnému stavu, je neaktuálny, nepresný, niektoré údaje v ňom sú uvedené nesprávne (nesedia rozmery) a navyše odstupom času t. j 57 rokov bol aj dávno prekonaný novšími dokumentami.

18. Podľa názoru žalovaných v tomto konaní bolo potrebné vychádzať výlučne zo súčasného katastrálneho operátu, ktorý platí od roku 1992 a nikto zo žalobcov ho až do roku 2006 (t. j. po 14 r.) nijako nespochybnil. Je potrebné podotknúť, že aj žalobcovia ako právni nástupcovia pri nadobudnutí vlastníctva k rodinnému domu č. XX na parcele C KN Č. XXX rešpektovali tento právny stav. Poukázali na tvrdenie žalobcov v žalobe str. 4, kde uznávajú že je potrebné vychádzať z vyšetreného a odsúhlaseného stavu priebehu hranice ustálenú počas tvorby základnej mapy veľkej mierky v rokoch 1990-1992. Uznávajú ho za platný pretože bol odsúhlasený právny predchodcami žalovaných a bol v tom čase výsledkom vzájomnej susedskej dohody. Podľa nich to má veľkú vypovedaciu hodnotu pre objektívne posúdenie stavu vecí.

19. V danom prípade neexistuje právny dôvod na zmenu priebehu celej hranice. Je neprípustné, aby súd pristúpil k zmene priebehu celej hranice (tzn. aj v iných bodoch, ako boli znalcami spochybnené). Týmto sa rozhodnutím súdu zmenšil pozemok - parcelu žalovaných bez právneho dôvodu. Ide o svojvoľný postup súdu, ktorý predstavuje zásah do princípu právnej istoty vlastníka, porušenie čl. 20 Ústavy SR, čo je v demokratickom a právnom štáte neakceptovateľné.

20. Opätovne namietali nezákonnosť znaleckého posudku č. XX/XXXX H.. X. O., nakoľko neobsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti uvedené v § 17 ods. 4 zák. 382/2004 o znalcoch. Konkrétne absentuje záver znaleckého posudku. Odôvodnenie neúplnosti znaleckého posudku znalcom považujú za neakceptovateľné. V danom prípade ide o porušenie procesných práv žalovaných, ktorí si za uvedený znalecký posudok riadne zaplatili. Žalovaní v podanom odvolaní namietali aj porušenie procesných práv uvedených v čl. 9 C.s.p., nakoľko im geometrický plán B/XXXX zo dňa 14.10.2019, ktorý tvorí súčasť znaleckého posudku č. XX/XXXX H.. X. O. nebol riadne doručený.

21. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrili žalobcovia. Zachovaním zásad efektívnosti a hospodárnosti konania súd postupoval správne, keď nevykonal ohliadku miesta v teréne. Z obsahu znaleckých posudkov je zrejmé, že ide o otázky, ktoré nie je možné posúdiť len ohliadkou, ale je nutné vykonať aj príslušné šetrenia v súbore popisných a geodetických informácií katastra nehnuteľností, ku ktorým sa musia pridružiť odborné vedomosti súdnych znalcov. Miestnu ohliadku vykonali obaja súdni znalci, ktorí posudzovali priebeh spornej hranice ako súčasť nimi podaných znaleckých posudkov, a teda miestna ohliadka je integrálnou súčasťou znaleckých posudkov. Okrem toho bola súdu predložená rozsiahla fotodokumentácia.

22. H. X. O. sa v Znaleckom posudku č. XX/XXXX v textovej časti posudku vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré mu položil súd, pričom mimoriadnu pozornosť venoval práve rekonštrukcii procesu meračských prác a tvorby ZMVM v roku 1992. Znalec jednoznačne identifikoval skutkový stav a etapy, v ktorých došlo k pochybeniu. Následne v závere znaleckého posudku vypracoval grafické zobrazenie správneho priebehu hranice po odstránení zistených chýb, zoznam súradníc lomových bodov pozemku a technický podklad Záznam podrobného merania zmien č. XXX.

23. K námietke žalovaných o tom, že ich súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 12.12.2018 poučil o potrebe zmene petitu žaloby uviedli, že poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých využitie (realizácia) alebo splnenie (rešpektovanie) má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizácie základného práva na súdnu ochranu. Prax najvyššieho súdu preto trvá na poučení o náležitostiach žaloby, o správnej formulácii návrhu, na rozhodnutí vo veci samej a v priebehu konania aj na takom poučení, ktoré účastníkovi umožní pokračovanie v konaní a dosiahnutie rozhodnutia v merite vecí.

24. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania.

25. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu

predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

26. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

27. Podľa ust. § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

28. Podľa ust. § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

29. Podľa ust. § 126 odsek 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

30. Podľa ust. § 67c odsek 5 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) Ak vzniknú rozpory v tvrdení vlastníkov a iných oprávnených osôb o priebehu hraníc pozemkov, za hodnoverné sa považujú hranice vyznačené v platnom katastrálnom operáte; zmena takto zisteného priebehu hraníc je prípustná len na podklade právoplatného rozhodnutia súdu. Ak je priebeh hraníc predmetom súdneho sporu, vyznačia sa hranice v katastrálnom operáte ako sporné.

31. Podľa ust. § 70 odsek 1 Katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

Podľa odseku 2, údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľnosti, druh pozemku, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“.

32. Podľa ust. § 191 C.s.p, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

33. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

34. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný

skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

35. V prejednávanej veci bolo dostatočne preukázané, že pri tvorbe základnej mapy veľkej mierky v rokoch 1990-1992 došlo k chybe, v dôsledku ktorej zakreslením hranice medzi parcelami C KN XXX v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov a parcely C KN XXX v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v k.ú. B. P. vznikol nesúlad medzi ustálenou, pevne stabilizovanou a poznaiteľnou hranicou v prírode a stavom zaznačeným v katastrálnej mape. Rozhodnutím Správy Katastra W. č. X-X/XXXX-X zo dňa 14.12.2007 bola hranica medzi lomovými bodmi XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX na katastrálnej mape J. X-X/XX vyznačená ako sporná podľa grafickej prílohy tohto rozhodnutia. K dohode sporových strán nedošlo, preto táto chyba mohla byť opravená len rozhodnutím súdu.

36. V konaní boli predložené dva znalecké posudky, Znalecký posudok H.. U. I. č. XX/XXXX a Znalecký posudok H.. X. O. č. XX/XXXX, z ktorých vyplýva, že súčasný zakres hranice medzi spornými parcelami je v rozpore so skutkovým stavom v teréne a s pôvodnými mapovými podkladmi, ktoré majú právne výpovednú hodnotu. Z obidvoch posudkov taktiež vyplýva, že k chybnému zakresu hranice došlo v kancelárii v etape prepisu kresby a tento chybný zakres je výrazne v neprospech žalobcov. Táto skutočnosť bola potvrdená aj predloženými rozhodnutiami o správnom konaní na Správe Katastra W. a na Katastrálnom úrade v V.. Z rozhodnutia Katastrálneho úradu v V. zo dňa 19.12.2006 č. Xo XX/XXXX vyplýva, že stav zobrazený v katastrálnej mape J. X-X/XX nezodpovedá stavu uvedenému vo vyšetrovacom a meračskom náčrte.

37. Z vykonaného dokazovania vyplynulo aj to, že zakreslenie hranice v katastrálnej mape je v rozpore s hranicou podľa ustálenej držby, ako aj s priebehom hranice podľa Geometrického plánu č. XXX-XX-XXX-XXX-XX. Ako vyplýva z odôvodnenia súdu prvej inštancie v bode 33 rozsudku, v pôvodnom konaní na Okresnom súde Prešov 13C/60/2012 žalovaní opakovane potvrdili, že uznávajú Geometrický plán číslo XXX-XX-XXX-XXX-XX, o čom svedčí zápisnica o pojednávaní zo dňa 18.3.2013, ktorú žalobcovia súdu predložili, preto tvrdenie žalovaných v podanom odvolaní, že porovnávanie priebehu hraníc medzi parcelami XXX a XXX podľa súčasnej katastrálnej mapy a priebehom hranice podľa geometrického plánu z roku XXXX je zmätočné a nesprávne, je neopodstatnené.

38. Súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa náležite so všetkými predloženými dôkazmi vysporiadal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. Žalobcovia v konaní predložili dostatok dôkazov, ktorými preukázali dôvodnosť podanej žaloby a žalovaní ničím právne významným tieto dôkazy nespochybnili.

39. Súd prvej inštancie preto správne určil, že novovytvorený pozemok Geometrickým plánom zhotoviteľom H.. O. č. XX/XXXX, ktorý je označený ako parcela D. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², v k.ú. B. P. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2. rade v podiele 1/1. Tento záver má oporu vo vykonanom dokazovaní. Znalecký posudok č. XX/XXXX vychádzal z miestneho vyšetrovania a merania v teréne, z dokumentácie evidencie pozemkového vlastníctva a z podkladov z obnovy katastrálneho operátu pri tvorbe základnej mapy veľkej mierky.

40. K odvolacej námietke žalovaných, že súd nevykonal ohliadku na mieste v teréne odvolací súd poukazuje na ust. § 185 C.s.p., podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súčasťou tvorby znaleckých posudkov č. XX/XXXX a č. XX/XXXX bola aj ohliadka miesta, šetrenie, merania a následné vypracovanie znaleckých posudkov. Súd pri vykonávaní dôkazov je povinný postupovať v zmysle čl. 17 C.s.p. tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Vykonanie miestnej ohliadky vzhľadom na predložené dôkazy v konaní znalecké posudky, fotodokumentácia, svedecké výpovede, rozhodnutia správnych orgánov by podľa názoru odvolacieho súdu nebolo účelné a efektívne a v rozpore so zásadou hospodárnosti.

41. Podľa ust. § 17 odsek 5 štvrtá a piata veta zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť

preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Námieta z znaleckého posudku H.. O. je s poukazom na citované ustanovenie bez právneho významu. Znalec H.. O. sa k námietake žalovaných vyjadril podaním zo dňa 20.01.2020, v ktorom uviedol že pri spracovaní znaleckého posudku vychádza zo zásady uvedenej v § 16 odsek 2 písm. c) zákona o znalcoch, že znalecký posudok má byť vypracovaný účelne a hospodárne. Z titulu hospodárnosti nie je dôvodné všetky zistenia a skutkový stav už popísaný v textovej časti znaleckého posudku duplicitne uvádzať aj v závere znaleckého posudku. Podľa názoru odvolacieho súdu absencia záveru - odcitovaných otázok a stručné odpovede na ne je formálnou vadou, ktorá nemá vplyv na obsah a závery znaleckého posudku. Znaleckým posudkom boli zodpovedané otázky, ktoré súd prvej inštancie uznesením zo dňa 28. februára 2019 sp.zn. 7C/34/2017-227 určil.

42. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 11.11.2019 za prítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov vyplýva, že súd oboznámil s úradne overeným Geometrickým plánom pod číslom F zaslaným znalcom dňa 10.11.2019 emailom z dôvodu časovej tiesne v PDF formáte.

43. Na základe vyššie uvedených skutočností a záverov prvoinštančného súdu možno uzavrieť, že žalobcovia svedeckými a listinnými dôkazmi preukázali dôvodnosť podanej žaloby a potrebu usporiadania právnych vzťahov medzi sporovými stranami týkajúcimi sa určenia priebehu hranice susedných pozemkov. S prihliadnutím na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

44. Zároveň v odvolacom konaní úspešným žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu podľa ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

45. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).